

GELOVEN

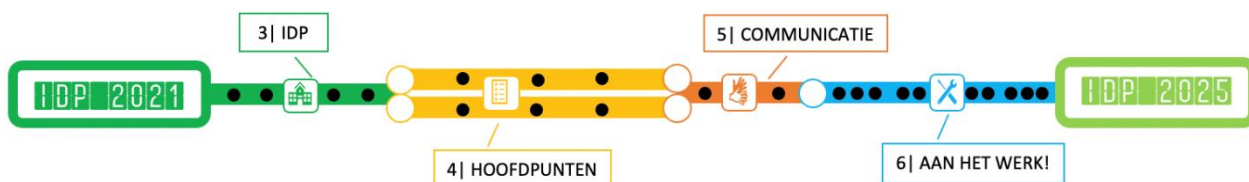
IN

GEDAREN

**Beleidsplan
Interkerkelijk Dovenpastoraat
2021-2025
februari 2021**

Voorwoord: Twee sporen – één doel

Het verlangen van het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) is dat het dovenpastoraat een verfrissing en verlevendiging krijgt in de komende periode tot 2025. Als we nadenken over die periode, zien we twee sporen voor ons.

- 1) Op het ene spoor willen we onze (basis)activiteiten versterken en verdiepen. De uitwerking van dit spoor vind je vooral terug in de paragrafen 4.1, 4.2 en 4.6.
- 2) Het nieuwe spoor willen we samen met vooral dove jongeren ontwikkelen. Dit spoor zie je met name in de paragrafen 4.3 tot en met 4.5.

Het Interkerkelijk Dovenpastoraat is ervan overtuigd dat gebarentaal helemaal hoort bij de visuele manier waarop dove mensen communiceren. Daarom willen we ook ons christelijke geloof samen delen in de taal van het hart van dove mensen: gebarentaal. Daarom kiezen we als titel voor dit beleidsplan 'Geloven in gebaren'. Zo willen we als IDP de komende periode tot 2025 naar een nieuwe situatie toewerken. Dit beleidsplan vertelt waarom we dat doen en hoe.

Het IDP is onderdeel van de kerken en wil dienstbaar zijn aan kerken.

Wij weten ons bij ons werk afhankelijk van Gods zegen.

Voor vragen of opmerkingen over dit beleidsplan kunt u contact opnemen met het secretariaat van het bestuur via jjspeijer-brouwer@solconmail.nl

1. Inhoudsopgave

Voorwoord: Twee sporen – één doel	p. 1
1. Inhoudsopgave	p. 2
2. Leeswijzer	p. 2
3. Het Interkerkelijk Dovenpastoraat	p. 3
4. Hoofdpunten van beleid	p. 5
5. Communicatie	p. 8
6. Aan het werk...!	p. 9

2. Leeswijzer

Hoe ziet het IDP eruit in 2025? Wat hebben we nodig om daar te komen? Dat maken we op de volgende manier duidelijk:

Hoofdstuk 3 Wie zijn we en waarom zijn we er als Interkerkelijk Dovenpastoraat? Daarna volgt een beschrijving van de huidige situatie binnen het IDP.

Hoofdstuk 4 We laten zien wat de hoofdpunten van ons beleid tot 2025 zijn. Per hoofdpunt beschrijven we onze *visie* en de daarop gebaseerde *doelen*. In de bijlagen staan alle bijbehorende *acties*.

Hoofdstuk 5 We spreken over communicatie. Daarin krijgen gebarentaal en digitale communicatiemiddelen een plaats.

Hoofdstuk 6 We maken duidelijk wat de gevolgen van dit beleidsplan zijn voor het geheel van het Interkerkelijk Dovenpastoraat.

In de **bijlagen** geven we

- 1) een overzicht van alle acties die horen bij de hoofdstukken 4 en 5
- 2) een overzicht van alle acties, verdeeld over de verschillende groepen die actief zijn binnen het Dovenpastoraat. Daarin zie je dus - bijvoorbeeld als bestuur - *wat* je *wanneer* gaat doen.

3. Het Interkerkelijk Dovenpastoraat

interkerkelijk
dovenpastoraat

3.1 WAAROM we er zijn

De kerken willen graag dat doven volwaardig kunnen participeren als leden van de gemeente. Om dat te bereiken hebben plaatselijke kerken in 1971 het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) opgericht. Deze organisatie biedt met haar kennis van de Dovencultuur advies en toerusting aan de kerken om het gestelde doel te halen. Het IDP is *uitgegroeid* tot een samenwerking van vier protestantse kerken: Protestantse Kerk in Nederland, Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK), Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) en Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv).

Om kerken toegankelijk te laten zijn voor dove mensen is *gebarentaal* onmisbaar (zie ook hoofdstuk 5). Daarom bevordert het IDP het gebruik van gebarentaal in de kerken.

Met gebarentaal bedoelen we de Nederlandse Gebarentaal (NGT) en Nederlands ondersteund met gebaren (NmG). Daarnaast gebruiken dove mensen bijvoorbeeld ook een schrijftolk en preekondertiteling.

Samen met de kerken organiseert het IDP kerkdiensten, pastoraat en onderwijs in het geloof in gebarentaal. We richten ons dus in de eerste plaats op dove mensen die gebarentaalvaardig zijn, maar ook slechthorende mensen zijn altijd welkom. Tevens houden we rekening met de diversiteit onder doven en slechthorenden.

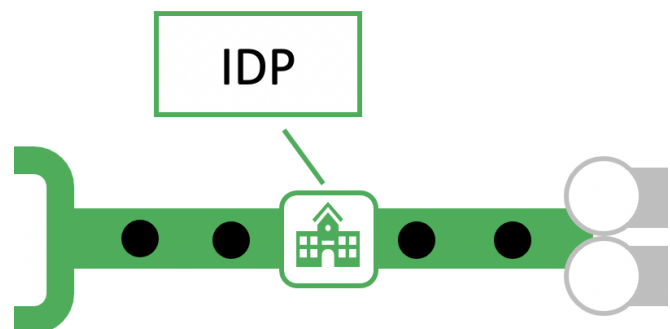
Met diversiteit bedoelen we: er zijn vroeg- en laatdoven, plotsdoven en doofblinden. Ook onder slechthorenden is diversiteit. Deze is afhankelijk van de mate van slechthorendheid en van de manier waarop zij het liefste communiceren. Iedereen is welkom bij het Dovenpastoraat.

3.2 WIE wij zijn

Samen geloven we in *één God*. Dat geloof is de sterke basis voor het Interkerkelijk Dovenpastoraat. De inhoud van dit geloof is verwoord in de Bijbel en in de belijdenis. We belijden met vreugde en dankbaarheid: *Wij kennen maar één God, Hij is onze Vader, Hij heeft alles geschapen en wij bestaan om Hem te dienen. Wij kennen ook maar één Heer, Jezus Christus. Alles bestaat dankzij Hem en wij bestaan dankzij Hem.* (1 Korintiërs 8:6 BGT)

3.3 WAT we willen

Vanuit dit geloof willen we als dove en horende kerkleden samen *zoeken* naar wat goed is voor elkaar en voor de mensen om ons heen. Door *gastvrijheid* zoeken we naar de ontmoeting met iedereen en speciaal met jonge doven. In daden en woorden willen we Gods liefde en vrede *uitdelen*. We *vertrouwen* erop dat God ons gebruikt om aan anderen te laten zien hoe mooi het is om in Jezus te geloven.

3.4 HOE we georganiseerd zijn

a. Regionaal

Verspreid over het land zijn er 16 *Interkerkelijke Commissies* voor het Dovenpastoraat (IC's). De leden van deze IC's zijn afgevaardigd vanuit de kerken in de regio. Zij organiseren o.a. kerkdiensten en bezoekwerk.

b. Landelijk

In het *landelijk bestuur* van het IDP zijn de vier deelnemende kerkverbanden vertegenwoordigd. Het bestuur stelt in overleg met de IC's en taakgroepen het landelijke beleid vast. De praktische uitwerking gebeurt vooral door een aantal landelijke taakgroepen (1. Communicatie 2. IC's 3. Toerusting 4. Missionair 5. Jongeren 6. Financiën). Zie ook www.doofenkerk.nl

c. Samenwerking

Waar mogelijk *werken we samen* met andere kerken en organisaties die actief zijn in de dovenwereld.

3.5 Het IDP nu

In de huidige situatie van het Dovenpastoraat ervaren we vergrijzing en krimp. We ontmoeten dus helaas weinig dove jongeren. Hierover zijn geen precieze cijfers bekend, maar deze ervaring wordt gedeeld door het bestuur van het IDP, de IC's en de dovenpastores.

We zien dat het IDP in kerkdiensten en pastoraat vooral ouderen bereikt. Zij zijn blij met wat het IDP biedt. We mogen er dankbaar voor zijn dat een (grote) groep oudere doven zich gekend weet binnen het Dovenpastoraat en zich daar thuis voelt. Maar dit betekent wel dat de doelgroep vergrijsst en kleiner wordt. Dus als we nu niets doen, zal het IDP in de toekomst verdwijnen.

Wat betreft dove jongeren: we zien dat sommige jongeren zich aansluiten bij evangelische dovgemeenten, waar Nederlandse gebarentaal (NGT) de voertaal is. Niet alle dove jongeren voelen zich echter thuis in evangelische gemeenten. We merken dat andere jongeren actief betrokken zijn bij hun "horende" gemeente, waarbij ze zelf tolken inschakelen als dit nodig is. Binnen de horende kerken wordt echter weinig rekening gehouden met de dovenidentiteit van die jongeren.

Het is een zegen wanneer jongeren in contact komen met het evangelie. Het zou mooi zijn wanneer dove jongeren zich ook binnen protestantse kerken, meer dan nu soms het geval is, thuis kunnen voelen. Daarom is het onmisbaar dat er voor hen alle ruimte is om te spreken en aangesproken te worden in hun eigen taal, de gebarentaal. Hier ziet het IDP een opdracht voor zich.

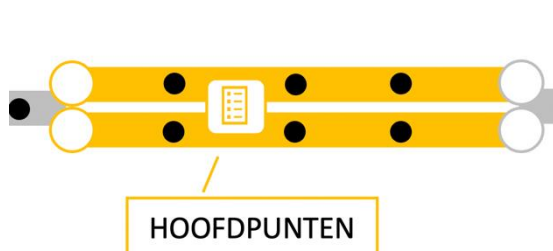
Op grond van deze analyse kiezen we voor het tweesparenbeleid dat in het voorwoord zichtbaar is gemaakt. Op die manier willen we dove jongeren de aandacht geven die ze nodig hebben. Tegelijk willen we waar mogelijk de beide sporen bij elkaar brengen. Want jongeren en ouderen kunnen over en weer veel van elkaar leren.

4. Hoofdpunten van beleid

Inleiding

De huidige situatie, zoals beschreven in hoofdstuk 3, vormt een grote uitdaging voor het Dovenpastoraat. Ons *verlangen* is om als dove en horende leden *samen kerk te zijn* van Jezus Christus. Daarbij is het voor dove leden onmisbaar dat er in de kerk ruimte is voor hun taal en cultuur. Voor horende leden is het belangrijk om de wereld van de doven te kennen. Op die manier kunnen we van elkaar leren en zullen we de verbondenheid in onze ene God ervaren. Tegelijk is het ons verlangen om ook buiten de kerk *missionair present* te zijn in de dovenwereld. Daarom kiezen we voor 6 hoofdpunten van beleid. In die 6 hoofdpunten gebruiken we de 2 sporen uit het Voorwoord:

Per hoofdpunt laten we zien wat onze *visie* is, wat onze *doelen* zijn en wat de bijbehorende *acties* zijn. Deze acties zijn bedoeld als startpunt en richtingwijzer voor de komende jaren. Als het goed is, ontstaan er gaandeweg meer ideeën. Dat is alleen maar mooi. Wees creatief en zoek naar mogelijkheden om onze idealen zo goed mogelijk om te zetten in daden.

4.1 Versterken verbondenheid tussen kerken en IDP

Visie

De kerken en het IDP hebben elkaar nodig. *Kerkenraden* behoren daarom duidelijk in beeld te hebben wat het IDP is. Dan zijn zij het beste in staat om hun dove leden in verbinding te brengen met het IDP. En het IDP en de IC's behoren daarom duidelijk in beeld te hebben voor welke kerkenraden zij werken en welke ontwikkelingen daar zijn. Dan zijn ze het beste in staat om die kerkenraden advies en toerusting te geven (zie 3.1.). En *gemeenteleden* (doof en horend) die op zoek zijn naar duidelijke informatie op het gebied van 'doof en kerk' moeten die informatie gemakkelijk kunnen vinden. *Kortom*: een goede communicatie tussen de kerken en het IDP en de IC's is voor beiden van groot belang. (Zie verder ook hoofdstuk 5.)

Doelen

- Iedere kerkenraad van de deelnemende kerken heeft duidelijk in beeld wat het Dovenpastoraat is.
- Via haar leden blijven bestuur en IC's op de hoogte van ontwikkelingen in de kerken.
- Het IDP en de IC's benaderen alle kerkenraden van de deelnemende kerken om hen advies en toerusting aan te bieden.
- Gemeenteleden die op zoek gaan naar informatie over doofheid kunnen makkelijk de weg vinden naar de website www.doofenkerk.nl. Deze site bevat duidelijke informatie in de vorm van video's in NGT en in teksten. Bovendien kunnen mensen vanaf deze site makkelijk doorklikken naar de websites en facebookpagina's van alle IC's.
- Als Dovenpastoraat hebben we een duidelijk beeld van hoeveel dove leden er zijn in de deelnemende kerken.

4.2 Netwerken in de dovenwereld

Visie

Als Dovenpastoraat willen we zo goed mogelijk aansluiten bij de leef- en denkwereld van dove mensen. Daarom is het noodzakelijk om de Dovencultuur goed te kennen.

Naast het Dovenpastoraat zijn er ook andere christelijke organisaties van en voor doven. We hebben elkaar nodig om samen sterk te staan. We kunnen ook veel van elkaar leren. En waar mogelijk doen we dingen samen. Netwerken in de dovenwereld is dus belangrijk, zowel met doven als met dovenorganisaties.

Doelen

- Bestuursleden, taakgroepleden en dovenpastores zijn goed op de hoogte van wat er leeft binnen de dovenwereld. Ook hebben zij goed zicht op ontwikkelingen en trends in de dovenwereld. Zo weten we als IDP waar we rekening mee moeten houden en waar kansen liggen om contact te leggen. Ook ontdekken we zo waar mogelijkheden zijn om diaconaal en/of missionair present te zijn in de dovenwereld.
- In samenwerking met de Nederlandse Christelijke Bond van Doven netwerken we via het Platform Dove Christenen met alle christelijke organisaties en kerken die actief zijn in de dovenwereld om te zien hoe en waar we elkaar kunnen versterken.

4.3 Opleiden van (dove) voorgangers

Visie

Ons ideaal is dat er in de toekomst dove voorgangers zijn (zonder horende voorgangers en pastores uit te sluiten).

Waarom? Omdat dove voorgangers *uit eigen ervaring* de Dovencultuur kennen. Daardoor kunnen zij des te beter het evangelie dicht bij het hart van dove mensen brengen.

Bovendien zijn dove voorgangers belangrijke *rolmodellen* voor dove mensen. Dat is extra belangrijk, omdat doven een kleine minderheid zijn in Nederland.

Doelen

- In 2025 zijn er minstens 16 nieuwe dove voorgangers in dovendiensten (groep a in bijgaand overzicht). Zij volgen een (nog nader te bepalen) opleiding of cursus.
- Het IDP benoemt dove dovenpastores die de horende pastores kunnen opvolgen (Dit doel reikt verder dan de periode tot 2025).

Kerkdiensten en voorgangers

Binnen het IDP kennen we 2 soorten kerkdiensten:

- Dovendiensten = diensten waar vooral dove kerkleden aanwezig zijn
- Gecombineerde kerkdiensten = diensten waarin de dove kerkleden te gast zijn in een horende kerk

Verder kennen we 3 soorten voorgangers:

- Voorgangers voor dovendiensten. Zij zijn al dan niet theologisch geschoold en door het IDP (in overleg met hun kerkenraad) benoemd. Bovendien zijn zij gebarentaalvaardig.
- De dovenpastores van het IDP
- Gemeentepredikanten of anderen die binnen hun kerkgenootschap preekbevoegdheid hebben (zo nodig samen met een tolk gebarentaal)

Onderstaand schema laat zien wie in welke diensten kan voorgaan.

	DOVENDIENSTEN	GECOMBINEERDE KERKDIENTEN
VOORGANGERS		
a. Voorgangers in dovendiensten	✓	✗
b. Dovenpastores	✓	✓
c. Gemeentepredikanten en anderen met preekbevoegdheid	✓	✓

4.4 Versterken verbinding met ouders van dove kinderen

Visie

Ouders van dove kinderen hebben bij de geloofsopvoeding van hun dove kinderen specifieke vragen. Het Dovenpastoraat wil hen daarbij graag ondersteunen. Voor hun dove kinderen is het meer dan eens lastig om volwaardig te participeren in hun eigen kerk. Samen met hun ouders wil het Dovenpastoraat hieraan werken. Voor jongeren uit de doofplusgroep (dus met ook andere beperkingen) is het vaak extra lastig om contacten op te bouwen met jongeren in hun thuisgemeente. Daarom willen we samen met hun ouders zoeken naar mogelijkheden om deze dove jongeren met elkaar in contact brengen.

Doelen:

- Een ontmoetingsplek creëren waar ouders van dove kinderen elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen uit kunnen wisselen.
- Deze ouders ideeën en tips aanreiken voor de geloofsopvoeding van hun dove kinderen.
- Samen met deze ouders zorgen dat hun kinderen binnen de kerk volwaardig kunnen meedoen.
- Het samen met de ouders organiseren van ontmoetingen tussen doofpluskinderen en –jongeren.

4.5 Missionair present zijn in de dovenwereld

Visie

Dat we als Dovenpastoraat met zo weinig dove kinderen en jongeren contact hebben, betekent een grote uitdaging voor ons. Daarom willen we op een open en gastvrije manier verbinding met hen maken om te zien waar zij behoefte aan hebben. Het is ons verlangen om op die manier ook Gods liefde en vrede met hen te delen en aan hen te laten zien hoe mooi het is om in Jezus te geloven. Dit werk willen we opzetten met vooral jonge dove gelovigen. We hopen dat dit ook een stimulans is voor de missionaire houding van iedereen die betrokken is bij het Dovenpastoraat.

Doelen

- Verbindingen maken met dove jongeren en hun behoeften duidelijk krijgen.
- Dove jongeren laten kennismaken met het evangelie.
- Dove jongeren de mogelijkheid bieden hun kennis van het evangelie te verdiepen.
- Het stimuleren van het missionaire bewustzijn van iedereen die betrokken is bij het Dovenpastoraat.

4.6 Voortzetten en verdiepen van basisactiviteiten

Visie

Zoals al stond in het Voorwoord: Het is ons verlangen is dat het Dovenpastoraat een verfrissing en verlevendiging krijgt. Via twee sporen gaan we daarmee aan het werk. Via het eerste spoor gaan we door met onze basisactiviteiten, zoals kerkdiensten, pastoraat en onderwijs in het geloof.

Waarom? Omdat ze de basis zijn van het werk in de kerk. Tegelijk willen we deze activiteiten graag verdiepen door te bekijken:

- hoe we ze nog beter kunnen afstemmen op de Dovencultuur
- hoe we als dove en horende kerkleden meer samen onze verbondenheid in God kunnen ervaren. Waarom? Omdat we samen deel uitmaken van Zijn ene kerk. Samen willen we Hem dienen en eren.

Doelen

- Alle kerkdiensten (dovendiensten en gecombineerde diensten) zijn zo goed mogelijk afgestemd op de Dovencultuur.
- Dove en horende kerkleden versterken elkaar in het samen kerk zijn van Jezus Christus.

5. Communicatie

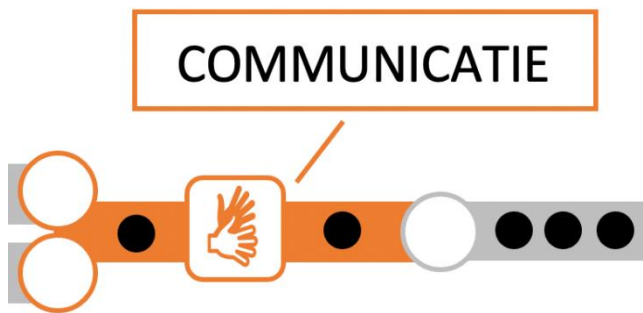
Inleiding

Communicatie is niet alles, maar alles is wel communicatie. Dat betekent: communicatie is in heel ons leven belangrijk. Voor het Dovenpastoraat betekent dat: extra aandacht voor 1. Gebarentaal en 2. Digitale mogelijkheden. (Zie ook hoofdstuk 3.1. en 4.2.)

5.1 Gebarentaal en Dovencultuur

Visie

De titel van dit beleidsplan is: *Geloven in gebaren*. Want dove mensen ervaren de werkelijkheid op een visuele manier. Voor velen van hen is de Nederlandse gebarentaal dan ook hun moedertaal. Gebarentaal is de taal van hun hart. De gebarentaal is onderdeel van de Dovencultuur. Deze cultuur is mede ontstaan vanuit eigen omgangsvormen en een gemeenschappelijke geschiedenis van de doven. Binnen het Interkerkelijk Dovenpastoraat is deze Dovencultuur in alles leidend. Daar houden we dus in al onze communicatie rekening mee. Het Dovenpastoraat is van en voor dove kerkleden. Van horende mensen die actief zijn binnen het Dovenpastoraat vraagt dit om voortdurend alert te zijn en zich aan te sluiten bij de Dovencultuur.

Doelen en acties

Door middel van dit hoofdstuk willen we nogmaals laten zien hoe belangrijk we de gebarentaal en de Dovencultuur vinden. De doelen en acties die bij deze paragraaf horen zijn al verwerkt in Hoofdstuk 4. Zie bijvoorbeeld 4.4.c. en 4.6.a.

5.2 Digitale communicatie

Visie

Digitale communicatie – bijvoorbeeld via internet, e-mail, WhatsApp of Facebook – is in onze tijd heel belangrijk. Deze vorm van communicatie is snel, direct en werkt wereldwijd. Die vorm van communicatie heeft extra z'n nut bewezen tijdens de coronacrisis die in het voorjaar van 2020 uitbrak. Wij zien de mogelijkheden die de digitale communicatie ons biedt als een kans voor het Dovenpastoraat. Zij is een belangrijk middel om mensen en organisaties met elkaar te verbinden. Dat geldt in het bijzonder voor het contact tussen en met (dove) jongeren. Want zij zijn helemaal thuis in de digitale wereld. Goed bekeken raakt dit alle onderdelen van dit beleidsplan. De digitale mogelijkheden willen we verder ontdekken en gebruiken binnen het Dovenpastoraat.

Doelen

- Bij alle communicatie binnen het Dovenpastoraat is de Dovencultuur (incl. gebarentaal) leidend.
- In 2025 gebruiken wij de digitale communicatiemiddelen optimaal binnen het Dovenpastoraat.
- Iedereen die betrokken is bij het Interkerkelijk Dovenpastoraat krijgt de mogelijkheid om minimaal 1 cursus Nederlandse Gebarentaal (incl. aandacht voor de Dovencultuur) te volgen.

6. Aan het werk...!

Het kan bijna niet anders: door het bekijken van dit beleidsplan is je verlangen naar een fris en levendig Dovenpastoraat ontstaan of gegroeid. Dat is mooi!

En dan is nu de vraag: Hoe gaan we dat met elkaar doen? Hoe zorgen we dat we niet verdrinken in alle acties? Maar vooral: wat hebben we nodig om enthousiast te blijven?

Daarom een aantal tips.

1. Deel/Besprek met elkaar (binnen het bestuur, taakgroep of IC) je verlangen en bid samen steeds dat God jullie de weg wijst.
2. Kijk goed welke kwaliteiten jullie hebben en laat mensen dingen doen die bij hen passen. Gevolg is dat ze hun werk met nog meer plezier doen.
3. In de tweede bijlage van dit beleidsplan staat een overzicht waarin per groep (bestuur, taakgroep, IC, enzovoort) jullie acties staan. Iedere groep die actief is binnen het IDP ontvangt ook een apart overzicht van acties die jullie gaan doen.
4. Pak niet alle acties tegelijk op en maak per vergadering een afsprakenlijstje.
  - a. Wat moet er gedaan worden?
  - b. Wie gaat dit doen?
  - c. Wat is de deadline?

Stuur dit lijstje kort na de vergadering naar iedereen.

5. Achter iedere actie staat een tijdsplanning. Die is bedoeld als uitgangspunt, dus om te starten. In de praktijk kun je met elkaar de planning aanpassen.
6. Als je samen enthousiast bezig bent, ontstaan er altijd allerlei nieuwe ideeën, met bijbehorende acties. Dat is mooi! En jullie hebben alle ruimte om dingen verder te ontwikkelen. Let wel op dat je niet te veel wilt. Dus: de acties die je doet, doe die goed. Dan blijf je ook enthousiast.
7. Een belangrijke actie voor het *bestuur en de coördinator* is om de taakgroepen voortdurend te stimuleren en steunen bij hun werk.
8. Het bestuur heeft met ieder van de *taakgroepen* minimaal 1 keer per jaar een ontmoeting. In iedere taakgroep zit een contactpersoon vanuit het bestuur. Deze persoon houdt het bestuur op de hoogte van de ontwikkelingen binnen de taakgroep.
9. De *dovenpastores* reorganiseren hun werk op zo'n manier dat ze genoeg tijd vrij kunnen maken om mee te werken aan de uitvoering van dit beleidsplan. Zij doen dit in overleg met de IC's en het bestuur.
10. Bij hun werk geven de IC's prioriteit aan hun taken zoals die in dit beleidsplan genoemd worden. De taakgroep IC's stimuleert en steunt hen daarbij. De IC's zoeken - waar nodig - naar nieuwe en jongere bestuursleden.

Zo gaan we samen op pad via de twee sporen. Onderweg kan er van alles gebeuren. Dus dat is mooi en spannend tegelijk. Maar gelukkig hebben we de beste Gids. Laat je in alles door Hem leiden én verrassen.

